

JURBARKO VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „NYKŠTUKAS“ DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL JURBARKO VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „NYKŠTUKAS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS PAKĖITIMO IR PAPILDYMO

2022 m. birželio 1 d. Nr. V-147
Jurbarkas

Vadovaudamasi Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija Lietuva 230“, „Valstybės švietimo strategijos 2013 – 2022 m.“, patvirtinta 2013 m. gruodžio 23 d. Nr. XII-745, pagrindinėmis nuostatomis, „Geros mokyklos koncepcija“ (2015), Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu (2005, redakcija 2011), „Ikimokyklinio ugdymo metodinėmis rekomendacijomis (2015), „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“ (2014) ir „Ikimokyklinio ugdymo metodinės medžiagos priemonių rinkiniais“ (2022), Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T2-90 „Dėl pritarimo rajono švietimo įstaigų ikimokyklinio ugdymo programoms“ „Jurbarko vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“ nuostatų, patvirtintų Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T2-213, 24.12. punktu:

1. P a k e i č i u ir p a p i l d a u Jurbarko vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“ ikimokyklinio ugdymo programą, patvirtintą Jurbarko vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“ direktoriaus 2016 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-84 „Dėl Jurbarko vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“ ikimokyklinio ugdymo programos patvirtinimo“:

1.1. p a p i l d a u programą nauju skyriumi „Ikimokyklinio ugdymo programos rengimas“ ir ją išdėstau taip“:

„IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS RENGIMAS

Ikimokyklinio ugdymo programą atnaujino:

Darbo grupė patvirtinta Jurbarko vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“ direktoriaus 2022 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. V-125 „Dėl darbo grupės, ikimokyklinio ugdymo programos atnaujinimo, sudarymo“.

Programa atnaujinta vadovaujantis Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija Lietuva 230“, „Valstybės švietimo strategijos 2013 – 2022 m.“ (patvirtinta 2013 m. gruodžio 23 d. Nr. XII-745) pagrindinėmis nuostatomis, „Geros mokyklos koncepcija“ (2015), Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu (2005, redakcija 2011), „Ikimokyklinio ugdymo metodinėmis rekomendacijomis (2015), „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“ (2014) ir „Ikimokyklinio ugdymo metodinės medžiagos priemonių rinkiniais“ (2022).“

1.2. p a p i l d a u I skyrių „Bendrosios nuostatos“ nauja pastraipa ir ją išdėstau taip:
„Lopšelis-darželis savo veiklą grindžia:

Lietuvos Respublikos Konstitucija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu; Lietuvos respublikos Vyriausybės nutarimais; Valstybės švietimo 2013-2022 strategija; Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“; Jungtinių Tautų vaikų teisių konvencija; LR vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu; Geros mokyklos koncepcija; Švietimo, kultūros ir sporto ministerijos, steigėjo priimtais teisės aktais; Lopšelio-darželio „Nykštukas“ nuostatais, vidaus darbo taisyklėmis bei darbuotojų pareiginiiais aprašais ir kt. dokumentais.“

1.3. p a p i l d a u IV skyrių „Tėvų ir bendruomenės poreikiai“ nauja pastraipa ir ją išdėstau taip:

„Atsižvelgiant į šeimos poreikius ir darželio galimybes, darželyje sudarytos sąlygos vaikams papildomai ugdytis šokio, etnografinio ansamblio „Volungėlė“, futbolo, karate, krepšinio ir Robotikos užsiėmimuose.“

1.4. p a p i l d a u V skyrių „Įstaigos savitumas“ naujomis pastraipomis ir jas išdėstau taip:

„Aktyviai dalyvaujame ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos RIUKKPA organizuojamuose renginiuose: „Aktyvus koridorius“, „Trikrepšis“, „Rieda ratai rateliukai“, „Judrūs vaikai – gamtos vaikai“, „Mažoji mylia“, „Lietuvos mažųjų žaidynėse“ ir kt.

Mokyklos sveikatos stiprinimo kontekste svarbią vietą užima S. Kneipo sveikatinimo elementų taikymas pedagoginiame procese. Vykdytų judėjimo, grūdinimo vandeniui, vaistažolių terapijos, subalansuotos mitybos, harmonijos ir tvarkos terapijos veiklų metu vaikai įgyja sveikos gyvensenos įpročių ir gebėjimų.“

1.5. p a k e i č i u XI skyrių „Integruotos programos“ ir jį išdėstau taip:

„XI. INTEGRUOTOS PROGRAMOS

1. „Sveikatos ABC“ programa.
2. Socialinių emocinių įgūdžių ugdymo programa „Kimochis“.
3. Tarptautinė socialinių įgūdžių programa „Zipio draugai“.
4. Lietuvos tautinio olimpinio komiteto ilgalaikės programos „Olimpinė karta“.
5. Programos „Sugrąžinkime vaikus į stadionus“ projektas „Futboliukas“.
4. „Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa“.
5. „Vaisių ir daržovių vartojimo skatinimas mokyklose“.
6. Programa „Pienas vaikams“.
7. Gyvenimo įgūdžių programa.
8. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa.“

1.6. p a p i l d a u XII skyrių „Ugdymo turinys“ nauja pastraipa ir ją išdėstau taip:

„Lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo turinys sudarytas iš aštuoniolikos lygiaverčių ugdymosi pasiekimų sričių, išskirtų atsižvelgiant į vaiko raidos bei ugdymosi ypatumus („Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ 2016). Dvi ugdymo sritys – Informacinio mąstymo ir skaitmeninio raštingumo bei Inžinierinio ugdymo – išskirtos, atsižvelgiant į NŠA projekto „Inovacijos vaikų darželyje“ metodiniuose rinkiniuose inovatyviam ikimokykliniam ugdymui mokslininkų ir praktikų siūlomos idėjos.

Aštuoniolika ugdymosi sričių apima svarbiausias vaiko nuo 1 metų iki 6 metų pasiekimus, kurie sudaro pamatą sėkmingai kompetencijų – komunikavimo, kultūrinės, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninės, socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos.

Turinyje pateikiama vaiko **ugdymosi pasiekimų sritys, kurios atitinka komunikavimo, kultūrinės, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninės, socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos ugdymo(si) kompetencijas**. Tai 18 vaiko ugdymo(si) pasiekimo sričių, kur kiekvienoje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas. Vaiko ugdymosi pasiekimų sritys padeda geriau suvokti ir sisteminti vaiko vertybines nuostatas bei gebėjimus. Pateikiamos vaiko ugdymosi ir pasiekimų vertinimo sritys bei jo pasiekimai (suvokimas, supratimas, žinios) tose srityse vertybinės nuostatos ir gebėjimai, kuriuos vaikas turėtų įgyti iki šešerių metų.“

1.7. l a i k a u netekusiu galios buvusį XIV skyrių „XIV. Ugdymo pasiekimų sritys pagal kompetencijas“.

1.8. buvusį XIII skyrių laiku XIV skyriumi. „XIV. Perspektyva“.

1.9. p a p i l d a u programą nauju skyriumi „XIII. Ikimokyklinio ugdymo metodai ir priemonės“ ir jį išdėstau taip:

„XIII. IKIMOKYKLINIO UGDYMO METODAI IR PRIEMONĖS

Lopšelyje-darželyje naudojamų ugdymo metodų paskirtis – padėti atsiskleisti vaikui, paskatinti jo saviraišką, siekti, kad numatytas ugdymosi turinys taptų vaiko savastimi.

Ugdymosi strategijos ir metodai:

Dominuojanti veikla – žaidimas (spontaniškas, individualus, poroje, grupėje, inicijuotas suaugusiojo ar bendraamžių), atsižvelgiant į vaiko galias, pomėgius ir poreikius.

Ugdymas kuriant ir keičiant aplinką. Įrengiamos vaiko veiklai patogios erdvės, parenkamos ugdymąsi, kūrybiškumą, eksperimentavimą, saviraišką skatinančios priemonės, žaislai, informacijos gavimo šaltiniai, simboliai, užrašai, ženklai ir kt. Naujos priemonės pristatomos originaliai, įdomiai, parodomi veikimo su jomis būdai. Aplinka keičiama pagal vaikų sumanymus ir norus.

Ugdymasis pavyzdžiu. Pedagogas žaismingai, išraiškingai ką nors veikdamas vaikų akivaizdoje skatina jį atkartoti, mėgdžioti ir įsijungti į norimą veiklą, savarankiškai ją plėtojant toliau. Pedagogas veikia drauge su vaikais kaip žaidimo ar veiklos partneris, mimika, elgesiu, veiksmais, daiktais, modeliuoja tai, ką tikisi perduoti vaikams. Kito vaiko pavyzdys. Mažesni mokosi iš vyresnių.

Kūrybinė pedagogo sąveika. Pedagogas įtraukia vaikus į veiklą gera idėja, tema probleminiu klausimu, įdomia informacija, netikėtomis medžiagomis ir kt. Nuolat bendrauja su vaikais, pastebi jų interesus norus, gebėjimų lygį, pateikia patarimų, informacijos, praturtina vaikų patirtį, siekia vaiko kūrybos, interpretacijos, atradimų, bandymų.

Situacinis (si) spontaniška) ugdymas. Pedagogas keičia numatytą veiklą pagal iškilusią vaiko idėją, problemą ar sumanymą. Pritaria vaiko veiklai, ją gerbia, laiko vertinga patirtimi, emociškai palaiko. Išplėtoja vaiko inicijuotus pokalbius, žaidimus, reaguoja į vaiko klausimus. Ugdymo ir ugdymosi situacijų susidarymo skatinimas bendrais susitarimais ir sprendimais, problemineis klausimais, diskusijomis.

Ugdymo(si) priemonės:

Ugdymo(si) aplinka yra neatsiejama ugdymo turinio dalis, padedanti siekti ikimokyklinio ugdymo programos tikslo. Kuriamą aplinką sudaro sąlygas skleistis kiekvieno vaiko kritiniam ir kūrybiniam mąstymui, kūrybiškumui, vaikai skatinami patirti kūrybos džiaugsmą, spręsti problemas, reikšti savo nuomonę. Aplinkoje yra pakankamai įvairių ugdymųjų priemonių (pat ir specialiųjų ugdymosi priemonių), skatinančių aktyvią vaiko veiklą, jo smalsumą, vaizduotę. Ugdymo aplinkoje yra įrangos ir ugdymo(si) priemonių, pritaikytų ir berniukams ir mergaitėms. Vaikams žaisti, bendrauti sudaromos sąlygos ir už grupės ribų, panaudojamos ir kitos erdvės. Vaikai susipažįsta tarpusavyje, kuria bendrus žaidimus, mokosi orientuotis darželio aplinkoje.

Grupių baldai, įranga ir ugdymo priemonės, grupių erdvės, kitos patalpos, žaidimų aikštelės yra patrauklios, estetiškos, saugios ir patogios. Vidaus patalpos ergonomiškos, tinkamai apšviestos, vėdinamos, jose palaikoma tinkama temperatūra.

Kasdienio gyvenimo įgūdžiams ugdytis naudojamos priemonės stalui serviruoti, aplinkai puošti, higienai užtikrinti. Žinias ir patirtį apie sveiką gyvenseną vaikai įgyja nuolat veikdami gamina įvairius patiekalus, susipažįsta su maisto produktais. Šiam procesui vykdyti įsigyjami daiktai, medžiagos, įrankiai, buitinė technika ir įrenginiai, knygos, plakatai, garso vaizdo įrašai ir kt.

Žmogaus kūnui tyrinėti naudojami muliažai, plakatai, didaktiniai ir stalo žaidimai, konstruktoriai, video įrašai ir kt.

Judėjimo poreikį tenkinti padeda įrenginiai esantys grupėje, salėje ir lauke (kompleksai su skersiniais, kopėtelėmis, virvėmis, čiuožyklomis, sūpynėmis, sveikatingumo takeliai iš įvairių faktūrų (akmenukų, pjuvenų, medžio ritinėlių ir kt.) medžiagų, trikrepsio, futboliuko, judriųjų žaidimų aikštelės. Lauke ir vidaus patalpose (grupėse, sporto salėje) naudojamos sporto priemonės: kamuoliai, virvutės, lankai, šokdynės, gimnastikos lazdos, futboliuko vartai ir kt.

Bendravimo situacijoms kurti, problemoms spręsti naudojami įvairūs kūrybiniai, stalo konstrukciniai žaidimai, siužetinių žaidimų atributika. Kuriamos uždaros erdvės: nameliai, palapinės, širmos, nusiramimo kampeliai, įvairios pertvaros, kurios užtikrina saugų judėjimą, padeda atsiriboti nuo kitų, kai vaikui to norisi, rinktis žaidimo vietą, priklausomai nuo vidinės būsenos ar nuotaikos.

Kuriamos erdvės tyrinėjimams ir eksperimentavimams. Naudojamos priemonės, skatinančios savaiminę vaikų veiklą, iniciatyvas, norą pažinti, atrasti. Tai „šviesos“, „smėlio“ stalai, smėlio dėžės kieme ir grupėje, įvairios lempos, šviestuvai, prožektoriai, didinamieji stiklai, lupos,

svarstyklės, matavimo prietaisai, šviesos projektoriai ir kt. Vaikų veiklai pasitelkiamos įvairios techninės priemonės: muzikiniai centrai, telefono, kasos aparatai, mikroskopai, skaičiuotuvai.

Naudojamos informacinės technologijos: kompiuteriai, interaktyvios „Smart“ lentos, vaizdo kameros, fotoaparatai, planšetės. Vaikai patys ar su kitų pagalba tyrinėja, atranda įvairias technologijų panaudojimo galimybes, padidėja jų matematinio ugdymosi galimybės – vaikai mokosi grupuoti, lyginti, apibendrinti, klasifikuoti. Grupėse įdiegtas internetas, kuriame vaikai gali ieškoti informacijos, žaisti kompiuterinius žaidimus.

Komunikacinei veiklai pasitelkiamos informacinės priemonės: (bibliotekėlės pasakų, spalvinimo užduotėlių knygos, įvairios enciklopedijos ir kt.), spaudiniai (plakatai, stalo žaidimai, konstrukciniai žaidimai ir kt.), skaitmeninės priemonės (paruoštukai, įrašai, kompiuteris, ugdomieji animaciniai filmai, kompiuteriniai žaidimai ir kt.), meninės raiškos priemonės (antrinės žaliavos, dailės priemonės, knygos, paveikslai, parodos).

Organizuojamos edukacinės programos vaikams suteikia naujų išpūdžių, kurie skatina kalbėti, reikšti mintis.

Vaikų meninei, kūrybinei veiklai kuriama saviraišką žadinanti aplinka. Naujos patirties vaikai įgyja lankydami parodas, teatrus, renginius, susitikdami su meno žmonėmis, stebėdami meninių kolektyvų pasirodymus. Vaikų meninei raiškai naudojamos įvairios faktūros medžiagos, dailės priemonės, muzikiniai instrumentai, garso ir vaizdo įrašai, teatro priemonės, atributika, dekoracijos erdvėms įsirengti. Priemonėms sudėti naudojamos spalvingos, estetiškos žaislų lentynos, dėžės ir krepšiai.”

Direktorė

Irena Bertulienė